

FOTO: ANDERS CHRISTIANSSON

Ull i understället värmer bäst

För långfärdsskridskoåkare bör ett underställ i ull vara det naturliga valet. Det har nämligen visat sig att personer som haft ull närmast kroppen när de hamnat i vatten också klarat kylan bäst. Trots det är det många som är tvivelsamma till att använda ull närmast kroppen eftersom gamla föreställningar lever kvar om att ull sticks. Men med dagens materialteknik känns ull lika mjuk och skön mot kroppen som ett vanligt bomullstyg.

Att andra vinteridrotter som till exempel längdåkning och alpinåkning ofta väljer syntetmaterial i sina underställ för att hålla sig varma beror på att de oftast är tunnare och upplevs som lättare och smidigare. Och i idrotter som dessa är risken väldigt liten att man skulle hamna i iskallt vatten.

Glid rekommenderar underställ i ull och gärna underställ som är gjorda i ren ull.

Positivt med ull är också att det luktar mindre än underställ i syntet. Superunderställ i ull är dock lite för kraftiga vid ansträngning där man svettas mycket som till exempel vid längdskidåkning.

Då underställen ska sitta tajt mot kroppen är det viktigt att prova understället innan man köper det så att det passar ens kroppsbyggnad.

Underställ i ull är ofta dyrare.

Men företaget Ullmax har ett av marknadens mest prisvärda underställ. Deras ullfrottéstall kostar 499 kronor för både byxa och tröja. Då är 55 procent av materialet i plaggen ull. Dyrast är Lundhags superunderställ som kostar 1100 kronor men då är materialet helt i ull och Glid kan konstatera att billigast är inte sämst men dyrast är faktiskt bäst i det här fallet.

Ull ska helst inte tvättas för ofta men dagens underställ i ull tål tvätt i 40 grader väldigt bra, visar den tvätttest som Glid gjort. De underställ som innehåller syntet klarar också tvätt i 60 grader.

Använd aldrig sköljmedel när du tvättar underställ. Sköljmedlet minskar plaggens förmåga att suga upp och transportera bort fukt. En bra regel är att också vara sparsam med tvättmedel.

När det gäller olika modeller rekommenderar Glid halvhög till hög krage. Det är att föredra för hals och för den skull också örnen som skyddas av en hög krage. Alla långfärdsskridskoåkare vet hur dragit det kan vara på isen.

En synpunkt som kommit fram när Glid testat underställ är att de kvinnliga deltagarna i testpanel önskar underställ som har värmeförstärkning om

rumpan. Flera underställ på marknaden har extra värmeförstärkning fram till men tydligen har det glömts bort att tjejer fryser om ändalyktan. Det företaget som tar fram ett underställ med värmeförstärkning och gumpen kommer att få en större andel kvinnor som nya kunder.

**MARY ÖRNBORG
KARIN BÅNGMAN**

Ullens goda egenskaper:

- Skrynkelfritt material
- Fibrerna är elastiska och kan sträckas ut med 40 procent.
- Krusigheten i fibrerna gör att ull är mycket värmeisolerande.
- Suger upp fukt effektivt men känns ändå torr när den blir våt.
- Grov ull är slitstål.
- Ull lukten.

SÅ HÄR GJORDE VI TESTET

Vi använde oss av en testpanel bestående av fyra personer i varierad ålder som fick testa underställen vid olika temperaturer. Panelens omdömen bygger på upplevelse och känsla.

Alla plaggen har under testperioden tvättats fem gånger i 40 grader för att kontrollera slitaget på plaggen. Dessutom har de flesta tillverkarna av underställen tvättråd på 40 grader. Vi tvättade dock alla underställ en extra gång i 60 grader.

Efter tvätten har plaggens utseende och prestanda bedömts.

Prisvärt

Märke: Ullmax ullfrotté
Material: 55% ull, 45 % syntetmaterial.

Modell: Tröjan har halvhög krage med dragkedja. Märkeslapparna är sydda på utsidan vilket minskar risken för skav. Tröjan är längre bak till och ger extra värme runt stussen. Finns endast i färgen svart.

Kommentar: Ett enkelt underställ som

håller värmen

bra. Fungerar utmärkt kyla. Är tjockt och förhållandevis tungt något som ger en rustik känsla. Vid extrem träning upplevdes understället lite för otympligt. Kändes förhållandevis torr efter svettig träning. Klarade tvättarna bra, hade tendens till lite noppighet efter tre tvättar. Här får man mycket underställ för pengarna.

Tvättrekommendation: 40 grader
Pris: 499 kronor för helt set finns i storleken XS-XXL
www.ullmax.no

Mjukt och följsamt

Märke: Woolpower ullfrotté original 200.
Material: 67 % merinoull, 33 % syntet.

Modell: Hög krage med dragkedja som värme bra om halsen. Färgen är svart. Finns i herr- och dammodeller, finns också i barnmodell.

Kommentar: Här kan man luras. Vid första kvalitetskontrollen kändes tyget syntetiskt och man fick en känsla av att det inte skulle kännas bra mot kroppen. Men alla i panel tyckte att stället var mjukt och följsamt när man väl hade fått på sig det. Den frottéiga ytan mot huden ger en värmande luftspalt mellan tyget och kroppen. Plaggen klarade tvättarna bra och fortsatte hålla formen och värmen.

Men tyget blev noppigt. Innan plagget tvättades kändes tröjan en aning stickig mot huden. Även efter svettiga träningspass var plaggen förhållandevis luktfria. Något som är förvånande med tanke på att underställen ändå innehåller en tredjedel syntet.

Tvättrekommendation: 40-60 grader
Pris: ca 1090 kr per set
www.woolpower.se

Testpanelens favorit

Märke: Lundhags merino polo
Material: 100% ull

Modell: Polokrage, finns i både herr- och dammodell i färgerna svart/grått och rött/grått. Dammodellen är figursydd. Understället har plattsömmar som ger en behaglig känsla mot huden.

Kommentar: Står emot kylan mycket bra och transporterar bort fukt effektivt. Det kändes varmt och torrt även när stället testades i -15 till -18 graders kyla. Detta underställ som är rent naturmaterial kändes mycket mjukare och skönare mot kroppen än de underställ som hade syntet invävt i tyget. Dessutom är det en hyfsat snygg design på underställen. Detta då de är tvåfärgade.

Efter fem tvättar såg plagget fortfarande fräscht ut, vilket borgar för lång hållbarhet. Med tanke på priset så vill det faktiskt till att det håller minst ett par säsonger. Plaggen kändes också torra och varma efter hård och svettig träning.

Tvättrekommendation: 40 grader
Pris: 1100 kr för helt set
www.lundhags.se

Mycket värmande

Märke: Aclima
Material: 100% ull

Modell: Hög hals med dragkedja. Materialet är kraftigt. Modellen finns i tvåfärgat och i dam- och herrstorlek.

Kommentar: Ett kraftigt och rejält underställ i 100 % ull som klarar tuffa förhållanden. Ett underställ för den riktigt frusne. Aclima har i samarbete med äventyraren Ola Skinnarmo utvecklat ett underställ som ska klara extrem kyla. Vid hård träning är understället för kraftigt och tungt men det står definitivt emot iskyla. Alla i testpanelen upplevde detta underställ som tjockast och varmast. Det är dock för kraftigt för att upplevas som ett extra lager hud, men säkert en räddare om olyckan skulle vara framme och ge kontakt med isvatten. Stället maskintvättades i 40 och 60 grader. Formen på stället höll fint även i 60-graderstvätten.

Tvättrekommendation: 40 grader

Pris: ca 1000 kr för per set.
www.tobitex.se

